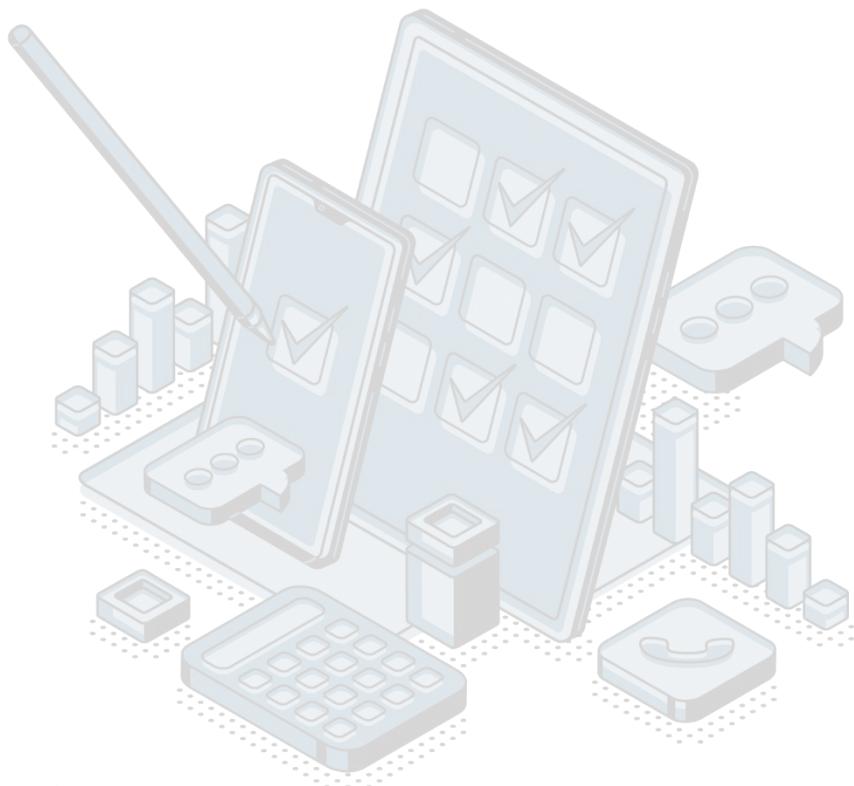

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Indeks cijena industrijskih proizvoda iz uvoza 2022

Odgovorno lice: Aleksandra ČVOROVIĆ

Naziv odsjeka: Odsjek za statistiku cijena i spoljne trgovine

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov.....	3
1.3 Statističke jedinice.....	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori.....	3
1.4.2 Statistička populacija.....	3
1.5 Referentna geografska oblast	3
1.6 Koncepti i definicije	3
1.7 Klasifikacije	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka.....	4
1.10 Metodologija.....	4
1.11 Bazni period	4
1.12 Jedinica mjere	4
1.13 Izvor podataka	4
1.14 Metod prikupljanja podataka	5
2. Relevantnost - Korisnici podataka.....	5
2.1 Potrebe korisnika.....	5
2.2 Zadovoljstvo korisnika.....	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	5
3.2 Uzoračka greška	5
Indikatori uzoračke greške	6
3.3 Neuzoračka greška.....	6
3.3.1 Greška obuhvata.....	6
Indikator greške obuhvata.....	6
3.3.2 Greška mjerjenja.....	6
3.3.3 Greška neodaziva	6
Stopa neodaziva jedinica.....	6
Stopa neodaziva na temu.....	6
3.3.4 Greška u obradi podataka	6
Stopa imputacije.....	6
3.4 Sezonska prilagođavanja.....	6
3.5 Revizija podataka.....	7
3.5.1 Politika revizije podataka	7
3.5.2 Praksa revizije podataka	7
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	7
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka.....	7
4.1 Pravovremenost.....	7
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	7
Vremenski jaz objave konačnih podataka	7
4.2 Tačnost objave podataka.....	7
5. Dostupnost i jasnoća	7
5.1 Kalendar objave podataka	7
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	7
5.3 Saopštenja.....	8
5.4 Publikacije	8
5.5 Online baza podataka	8
5.6 Dostupnost mikro podacima	8
5.7 Popunjenoš metadate	8
6. Uporedivost	9
6.1 Prostorna uporedivost.....	9
6.2 Vremenska uporedivost.....	9
Indikator za uporedivost u vremenu.....	9

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja Indeksa uvoznih cijena je praćenje mjesecnih promjena cijena industrijskih proizvoda iz uvoza. Indeksi cijena industrijskih proizvoda iz uvoza predstavljaju važne ekonomske indikatore koji se mogu koristiti kao deflatori vremenskih serija, naročito za potrebe nacionalnih računa i kao sredstvo za usklađivanje cijena pri sklapanju različitih kupoprodajnih ugovora.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl.list Crne Gore br. 18/12 i 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlašćenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala više memoranduma o saradnji sa imaocima administrativnih podataka.

Kada je u pitanju zakonodavstvo Evropske Unije, istraživanje Indeks cijena industrijskih proizvoda iz uvoza se sprovodi u skladu sa Regulativom (EK) br. 1165/98 koja se odnosi na kratkoročne statistike.

1.3 Statističke jedinice

Privredna društva - KAU koja obavljaju aktivnost u okviru sektora B (Vađenje ruda i kamena) i C (Prerađivačka industrija) NACE Rev. 2 klasifikacije.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Istraživanjem su obuhvaćeni sektori: B (Vađenje ruda i kamena) i C (Prerađivačka industrija) NACE Rev. 2 klasifikacije.

1.4.2 Statistička populacija

Privredna društva - KAU koja obavljaju aktivnost u okviru sektora B (Vađenje ruda i kamena) i C (Prerađivačka industrija) NACE Rev. 2 klasifikacije.

1.5 Referentna geografska oblast

Teritorija Crne Gore.

1.6 Koncepti i definicije

Cijena industrijskih proizvoda iz uvoza je cijena robe isporučene na domaćoj granici koja uključuje troškove transporta, troškove osiguranja, kao i sve ostale troškove nastale do granice (CIF cijena) koji utiču na jediničnu cijenu proizvoda.

Indeksi cijena industrijskih proizvoda iz uvoza su relativni brojevi koji pokazuju promjene uvoznih cijena iz perioda u period. Indeksi cijena su izračunati za određene proizvode (individualni indeksi), za grupe proizvoda i za sve proizvode uključene u listu (ukupan indeks).

Mjesečni indeks prikazuje za koliko su se u prosjeku cijene u tekućem mjesecu promijenile u odnosu na prethodni mjesec.

Kvartalni indeks prikazuje za koliko su se u prosjeku cijene u tekućem kvartalu promijenile u odnosu na prethodni kvartal.

Godišnji indeks prikazuje za koliko su se u prosjeku cijene promijenile u poslednjih 12 mjeseci.

Prosječni godišnji indeks prikazuje za koliko su se u prosjeku cijene promijenile u poslednjih n mjeseci tekuće godine u odnosu na isti period prethodne godine.

1.7 Klasifikacije

NACE Rev. 2, CPA 2008.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečna.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Kvartalna.

1.10 Metodologija

Kratka metodologija istraživanja dostupna je na sledećem linku: [Metodologija](#)

1.11 Bazni period

Prethodna godina se uzima kao bazna.

1.12 Jedinica mjere

Indeksi.

1.13 Izvor podataka

Glavni izvor podataka za obračun indeksa cijena industrijskih proizvoda iz uvoza je Mjesečno istraživanje o cijenama industrijskih proizvoda iz uvoza. Ovo istraživanje obuhvata privredna društva - uvoznike industrijskih proizvoda obuhvaćenih sektorima vađenje ruda i kamena i prerađivačka industrija NACE Rev. 2 klasifikacije. Uzorak i ponderi su bazirani na istraživanju spoljne trgovine. Uzorak se određuje na osnovu tri kriterijuma: izbor proizvoda sa značajnim učešćem u uvozu, izbor preduzeća koja uvoze ove izabrane proizvode, izbor reprezentativnih stavki u saradnji sa izvještajnim jedinicama.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Prikupljanje podataka se vrši izvještajnom metodom. Industrijsko preduzeće popunjava upitnik C-41u između 14. i 16. svakog mjeseca za tekući mjesec. Cijena industrijskih proizvoda iz uvoza je cijena robe isporučene na domaćoj granici koja uključuje troškove transporta, troškove osiguranja, kao i sve ostale troškove nastale do granice (CIF cijena) koji utiču na jediničnu cijenu proizvoda.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- Nevladine organizacije;
- Studenti;
- Istraživači;
- Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerjenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovedla istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link:

[Izvještaj o zadovoljstvu korisnika](#)

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Tačnost podataka Indeksa cijena industrijskih proizvoda iz uvoza generalno se smatra visokom. Tačnost izvornih podataka prati se procjenom metodološke ispravnosti cijena i izvora pondera kao i pridržavanjem metodoloških preporuka. Preduzimaju se odgovarajuće aktivnosti kako bi se identifikovali i eliminisali potencijalni izvori grešaka.

3.2 Uzoračka greška

Uzoračka greška ne može se izračunati jer istraživanje nije sprovedeno na osnovu slučajnog uzorka.

Indikatori uzoračke greške

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Stopa odaziva je oko 70%. Preduzeća se zavisno od njihove veličine ili reprezentativnosti kontaktiraju telefonom kako bi se podaci obezbijedili na vrijeme. Cijena privremeno nedostupnog proizvoda određuje se kontaktiranjem preduzeća od kojeg se zahtijeva da procijeni nedostajuću cijenu ili ponovi poslednju prijavljenu cijenu. U slučajevima kada preduzeće prestane da uvozi proizvod određenog kvaliteta za koji su prikupljene cijene, ili ako je proizvod tog kvaliteta "netržišna roba", onda se definiše novi proizvod određenog kvaliteta koji se najviše uvozi i očekuje se da će se uvoziti dugo i u velikim količinama. Za novi izabrani kvalitet proizvoda cijene se daju istovremeno za tekući i prethodni mjesec. Preduzeća su obavezna da objasne svaku promjenu kvaliteta.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije dostupno.

Indikator greške obuhvata

Nije dostupno.

3.3.2 Greška mjerena

Nije dostupno.

3.3.3 Greška neodaziva

Za imputaciju se koriste podaci iz prethodnog perioda.

Stopa neodaziva jedinica

Stopa neodaziva iznosi oko 30%.

Stopa neodaziva na temu

Nije dostupno.

3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije dostupno.

Stopa imputacije

Nije dostupno.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Ne vrši se sezonsko prilagođavanje podataka.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: [Politika revizije](#)

3.5.2 Praksa revizije podataka

Objavljeni podaci se smatraju konačnim osim u slučaju metodoloških promjena i uvođenja novih klasifikacija, uslijed čega podliježu reviziji.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije bilo revizije podataka.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljaju na datum koji je definisan Kalendrom objavljivanja statističkih podataka - kvartalno.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Preliminarni podaci se objavljaju 30 dana nakon isteka referentnog perioda.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni podaci su dostupni 4 mjeseca nakon isteka referentnog perioda.

4.2 Tačnost objave podataka

Podaci o indeksima cijena industrijskih proizvoda za uvoz su objavljeni u skladu sa Kalendrom objavljivanja statističkih podataka za 2022. godinu.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljaju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku: [Kalendar objavljivanja](#)

5.3 Saopštenja

Podaci su dostupni u vidu mjesecačnih saopštenja objavljenih na zvaničnom web sajtu:

[Saopštenja](#)

Od 2021. godine, podaci se publikuju u vidu kvartalnih saopštenja, dok su mjesecačni podaci dostupni u Mjesecačnom statističkom biltenu na sledećem linku:

[Mjesecačni statistički bilten](#)

5.4 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

- Mjesecačni statistički pregled,
- Statistički Godišnjak,
- Crna Gora u brojkama.

Pored navedenih redovnih, Uprava za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sljedeće:

- Žene i muškarci u Crnoj Gori,
- Najčešće korišćeni statistički podaci.

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sledećem linku: [Publikacije](#)

5.5 Online baza podataka

Mjesecačna saopštenja od januara 2010. godine: [Saopštenja](#)

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke.

Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenošć metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Metodologija istraživanja je u velikoj mjeri usklađena sa EU Regulativama, što omogućava uporedivost između zemalja.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci po NACE Rev. 2 klasifikaciji dostupni su od januara 2011. godine.

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.